

Ugodna poročila iz Rima in Londona

Pot za sporazum Anglije z Italijo - pripravljena

Rim, 22. marca. Pogajanja za sporazum med Anglijo in Italijo so zadnje čase napredovala tako, da ni nobenega dvoma več, da bo v kratkem prišlo do popolnega sporazuma. Iz angleškega poslanstva v Rimu poročajo, da bodo glavna določila v sporazumu urejala razmerje med Italijo in Anglijo na Sredozemskem morju, zagotovila Italiji posest Abesinije in izkoriščanje njenih naravnih bogastev, Italija pa bo v vseh važnih vprašanih sodelovala z Anglijo na bližnjem Vzhodu. Anglija se bo obvezala, da bo od Zveze narodov dosegla priznanje italijanskega cesarstva, Italija pa bo ustregla angleški zahtevi o umiku vseh italijanskih prostovoljcev iz Španije, kakor ga predlaga odbor za nevmešavanje. Vse, čemur bo pritril glede Španije Italija, bo sprejela tudi Nemčija. — Dalje bo sporazum določal razmerje Italije do bodoče Španije, uredil bo meje med italijansko Abesinijo ter med angleškim Egiptom, Sudanom in Kenijo. Sporazum bo tudi odpravil vse omejitve za gibanje italijanskega brodomarja po Rdečem morju.

London, 22. marca. Poročajo, da je ugoden napredek pogajanj med Anglijo in Italijo razveselil zlasti londonske denarne kroge, ki nimajo zdaj nič proti temu, da bi Anglija dala Italiji večje posojilo za gospodarsko ureditev Abesinije.

Na vprašanje nekega delavskega poslanca, koliko so napredovala pogajanja med Anglijo in Italijo, ki teko v Rimu, je predsednik vlade Chamberlain izjavil v spodnji zbornici:

»Pogajanja se nadaljujejo. Lord Perth je imel več sestankov z italijanskim zunanjim ministrom in dosegel napredek.«

Nato je isti delavski poslanec vprašal, ali se ta napredek nanaša na vprašanje, ki mu njegova stranka pripisuje tolikšen pomen, to je na odklic vseh tujih čet iz Španije.

Predsednik vlade je odgovoril tako, da je poslanca prosil, naj stavi to vprašanje nevmešavalnemu odboru.

»Ali niste mar izjavili,« je nadaljeval poslanec, »da je za sporazum med Anglijo in Italijo taka rešitev pogoj?«

»Nismo še prišli do sporazuma,« je odgovoril Chamberlain.

Nato je delavski poslanec Davidson vprašal Chamberlaina, »ali je podpis trgovinskega dogovora med Veliko Britanijo in Italijo posledica pravkaršnih pogajanj.«

Chamberlain je odgovoril: »Ne.«

Francija in sporazum z Italijo

London 22. marca. AA. Havas: Bivši predsednik vlade in zunanji minister Pierre Laval je izjavil pariškemu dopisniku »Evening Standard«:

Zmeraj sem želel sporazum z Nemčijo, prepričan pa sem bil, da bi se Francija mogla popolnoma sporazumeti tedaj, ko bi odpravila vsa sporna vprašanja z Italijo in Anglijo. Sporazum, ki sem ga sklenil v Rimu, je slonel na teh načelih. Če bi ti isti sporazumi ne bili propadli, bi se ohranile vse določbe o miru in ravnotežju v Podonavju. Kljub vojni v Abesiniji ne bi bilo ničesar izgubljenega, če bi prevladala modrost pri vodilnih

krogih v Franciji in Veliki Britaniji. Nikdar ne bom pozabil, kako odlično stališče je tedaj zavaljal tedanji zunanji minister sir Samuel Hoare.

Dogodki, ki so nato sledili, so temeljito spremenili položaj, ki smo si ga zarisali v letu 1935. Poreenje je bilo zopet zasledeno in Avstrija priključena k Nemčiji. Še kaj drugega se lahko zgodi. Chamberlain je imel čisto prav, ko je odbil angleško poseganje v Španijo in se odločil za sporazum z Italijo. Upam, da bo kmalu tudi moja domovina krenila na to pot. Zbližal sem Italijo in Francijo tako, da to ni bilo prav nič škodljivo za Veliko Britanijo. Sedaj pa gledam, kako Francija kot dremajoča priča opazuje pogajanja med Italijo in Veliko Britanijo, dasi je njena naravna dolžnost, da bi morala biti posrednik. Ta zamuda bo povzročila, da bodo nato pogajanja mnogo težja. Toda ničesar ni nemogoče odločnim državljnikom. Lahko vstavijo temelje za miroljubno sodelovanje v Evropi upoštevajoč, da je os Rim—Berlin stvarnost.

Pariz, 22. marca. AA. Stefani: V svojih komentarjih o italijansko-angleških pogajanjih pozdravljajo mnogi današnji tujtanjiki, da ta pogajanja lepo napredujejo. »Epoque« pravi, naj bi Francija ne storila ničesar, kar bi utegnilo ovirati to zbližanje, ki bo koristilo tudi sami Franciji. »Republique« smatra, da bo Francija naposled le ravnala po primeru Velike Britanije in da se bo skušala z Rimom poboljšati. List obžaluje, da se Francija vedno zakasni, in da ne nastopa v podobnih primerih pravočasno.

General Franco izjavlja o bodočnosti svoje države:

Nacionalistična Španija bo neodvisna . . .

Pariz, 22. marca. (Havas) Dopisnik Havasa je vprašal generala Franca o bodoči zunanji politiki Španije. Franco mu je odgovoril:

»Od naše strani ne bo pogodba, ki se nanaša na Sredozemsko morje, prav nič spremenjena. Niti koška zemlje, to vam ponavljam, ne bo Španija po naši popolni zmagi odstopila katerikoli državi od svojega sedanjega ozemlja. Vojna je pokazala, da imajo moderna bojna sredstva na vodi in v zraku veliko moč in da morejo obvladati velik obseg. To narekuje vsem narodom, ki žive ob Sredozemskem morju, prijateljstvo, kajti Sredozemsko morje se je zaradi novih bojnih sredstev spremenilo v celinsko jezero. Moji cilji so popolnoma jasni. Hočem uresničiti zgodovinsko nalogo domovine in upostaviti veliko, svobodno in spoštovano vredno Španijo. S ponosom morem trditi, da je Španija s svojo krvjo doprinesla civilizaciji največjo žrtev, ker je preprečila komunizmu, da bi se zasidral na zapadu. Želim sodelovati v miru z vsemi narodi. Zaupam, da nas bo Francija razumela, kakor tudi Velika Britanija in da bodo bodoči odnosi med nami kar moč prirerili. Bistvo našega gibanja je neodvisnost Španije, njena veličina, njena enotnost

general Franca zaradi bombardiranja civilnega prebivalstva na Španskem, kakor sta intervenirala Francija in Velika Britanija. V zvezi s tem je britanski zastopnik izročil v Salamanci prepis note britanske vlade.

London 22. marca. AA. Havas: Poročajo, da je sv. Stolica na prijateljski način intervenirala pri generalu Francu, da naj se ustavi bombardiranje mest in civilnega prebivalstva v republikanski Španiji. Poudarjajo, da je sv. Stolica prišla zgolj iz ozirov človečnosti.

Zmeda, lakota in nemiri v Barceloni

Marseille 22. marca. o. Potniki, ki prihajajo iz Španije, pripovedujejo, da vlada v republikanski Španiji, predvsem pa po mestih Madrid, Barcelona in Valencija, velika lakota. Kruha navadno ljudje za noben denar ne morejo dobiti. Živiljenjske potrebnosti je mogoče dobiti le pod roko ter za neverjetno visoke cene. Kilogram mesa stane

Velika Nemčija v plebiscitnem boju:

Hitler bo sam agitiral za plebiscit v Avstriji

Dunaj, 22. marca. m. Vodja nemškega rajha kancelar Hitler bo zadnji teden pred plebiscitom prebil v Avstriji ter bo imel na več krajih volivne govore. Obiskal bo ob tej priliki tudi Gradec. V Avstriji pričakujejo tudi prihod maršala Göringa in dr. Schachta.

Priprave za plebiscit 10. aprila hitro napredujejo. Kakor poroča »Weltblatt«, se bo kancelar Hitler osebno udeležil plebiscitne agitacije. Za 29. t. m. pripravljajo na Dunaju veliko manifestacijo, na kateri bo tudi Hitler povzel besedo.

Priprave za plebiscit vodi po Hitlerjevi odredbi propagandni minister dr. Göbbels, ki je organiziral v Berlinu poseben agitacijski urad. Ta posluje noč in dan. Plebiscitno agitacijo so narodno socialistični voditelji začeli v neverjetnem obsegu in z doslej nepoznanim zagonom. Izpodrinila je vsa druga vprašanja, ki so zadnje čase zavzemala nemško javno mnenje: razmerje do Češkoslovaške, do Gdanske, vrnitev kolonij. Propa-

pod roko 80 do 100 pezet (40—50 din). Tudi cene ostalim živilom so strahotno narasle.

Glede razpoloženja prebivalstva do manifestacij, ki jih je pripravila barcelonska vlada za nadaljevanje vojne, potniki pripovedujejo, da sta policija in milica s silo gnali meščanstvo na ulice, kjer je moralo manifestirati za nadaljevanje vojne. Posledica tega pa je bila, da so se manifestacije sprevrle v demonstracije proti vladi ter so razdražene in sestrane množice ljudstva pričele vzklikati proti Prijetu in Nedrinu. Enako razpoloženje in nezadovoljstvo proti nadaljevanju bratrmorne vojne vlada tudi med oddelki republikanske vlade. Na vzhodnem bojišču je več čel kar pustilo svoje postojanke brez boja.

Angleški diplomatski zastopnik je obvestil angleške državljane, ki so še ostali v Barceloni, naj se pripravijo za odhod iz republikanske Španije. Po angleških državljane bo prišla danes križarka »Penelope« ter jih bo prepeljala v Marseille. V četrtke bodo angleške oblasti odpremile iz Barcelone še preostali del angleških državljanov. — V pozivu, ki ga je angleški konzulat v Barceloni izdal, stoji tudi opomin, naj angleški državljani v Barceloni izkoristijo to priliko za odhod iz Španije, kajti to je verjetno zanje zadnja možnost, da se rešijo.

ganda hoče vse javno mnenje usmeriti samo na plebiscit, ki naj prinese Hitlerju sto odstotkov odanih glasov.

Včeraj popoldne so berlinski listi prinesli obsežne oklice voditeljev raznih narodno socialističnih ustanov, v katerih pozivajo vse svoje podrejene na delo za plebiscit. Prva uradna plebiscitna agitacija se bo začela jutri, ko bo propagandni minister dr. Göbbels imel v Berlinu velik govor. Naslednje dni bodo govorili še drugi Hitlerjevski prvaki. V soboto popoldne je Hitler sklical v Berlin vse pokrajinske voditelje svoje stranke iz Nemčije in Avstrije in jim dal natančna navodila za plebiscitni boj. Voditelji so Hitlerju na koncu slovesno obljubili, da bodo napeli vse sile za to, da se bo plebiscit spremenil v največjo zaupnico, ki jo je nemško ljudstvo kdaj dalo Hitlerju pri njegovem delu.

Plebiscitna agitacija se bo pričela v Avstriji v četrtke. Pri tej priliki nameravajo prirediti po vsej Avstriji velike manifestacije.

Napredovanje nacionalistične vojske

Alcaniz 22. marca. AA. (Havas) Legionarske čete so dokončale predvčeršnjim pričetke operacije vzhodno od Caspa in zavzele most, ki vodi v Rio Marten. Nacionalisti obvladajo sedaj vso pokrajino v obliki četverkotnika, ki ga omejujejo ceste iz Tore Velille proti severu in proti Calici. Vendar pa še niso gospodarji vseh prometnih zvez in vasi ob njih. Kaže, da razpolaga nasprotnik v tem odseku s številnimi oddelki. Njegov odpor je zaradi tega zelo močan.

Poročila barcelonske vlade trdijo, da imajo rdeči na tem delu bojišča dovolj vojaštva, s katerim bodo lahko ustavili nacionalistično prodiranje. Vlada poročila dalje pravi, da ima Franco zbranih na tej fronti okrog 150.000 mož, med katerimi je mnogo tujih vojakov.

Vatikan naj posreduje

London 22. marca. AA. (Reuter) Britanska vlada je prosila Vatikan, da intervenira pri vladi

Vrbaski ban je umrl

Belgrad 22. marca. m. Snoči ob 10.40 je umrl v Banjaluki ban vrbaske banovine dr. Todor Lazarevič. Pokojni Lazarevič je mesto bana vrbaske banovine nastopil šele pred kratkim. Pred nekaj dnevi je obolen na močni gripi, ki se ji je pridružila še pljučnica. Tej bolezni je podlegel.

Milijardo dolarjev za ameriško vojno mornarico

Washington 22. marca. AA. Havas: Pomorski proračun, ki je bil izglasovan v senatu, daje vladi pooblastilo, da naj zgradi 46 vojnih ladij, ki bodo stale 731 milijonov dolarjev, 22 pomožnih vojnih ladij, ki bodo stale 246 milijonov dolarjev. Za poskuse z novimi tipi letal in novimi torpedi in bombami so določili vsoto 25 milijonov dolarjev, tri milijone dolarjev pa so določili za novi zrakoplov, ki naj nadomesti zrakoplov »Los Angeles«. Parlament je sprejel ta proračun s 291 proti 100 glasovom.

Železniška konferenca MZ

Split 22. marca. m. V ravnateljstvu pomorskega prometa bo pričela zasedati konferenca železniških strokovnjakov Male zveze. Na zasedanju, ki bo trajalo do konca marca, bodo železniški strokovnjaki iz treh držav Male zveze razpravljali predvsem o vprašanju skupnega pravilnika za prevoz potnikov, blaga in živine iz ene v drugo državo. Naši zastopniki so že prispeli v Split, kjer bodo sprejeli svoje tovariše iz Bukarešte in Prage,

Vesti 22. marca

Spopadi med indijskimi mohamedanci in Hindujci se nadaljujejo in se širijo po vseh indijskih pokrajinah, koder prebivajo mohamedanci med prebivalstvom druge vere.

Med Japonsko in Anglijo so se začela pogajanja za ureditev carinskega vprašanja v Sanghaju.

Slavni filmski igralec Paul Muni se mudi v Palestini in je dvakrat nastopil v tamošnjih gledališčih. Igral je na odru prizore iz nekaterih svojih znanih filmov, ki so želi veliko uspeha tudi pri nas.

Bolgarska vlada je pri dosedanjih treh delnih volitvah dobila okrog tridesetine poslancev. Kaže, da ji je končna zmaga zagotovljena.

Razmerje med Italijo in Madžarsko se po priključitvi Avstrije k Nemčiji ne bo spremenilo in bosta ohranili vse obveznosti, ki jih druga do druge nalažajo pravila Rimske zveze, čeprav je iz nje odpadla Avstrija.

Češkoslovaška vlada je izdala odlok, po katerem bodo Nemci dobili tretjino uradništva v državi, kakor to zaslužijo po svoji številni moči. V Sudetih, kjer prebivajo Nemci strnjeno, bo odslej vse uradništvo nemško. Češka vlada je to storila, da bi pomirila vse hujšo Hitlerjevo propagando med svojimi Nemci.

Amerika ne prizna priključitve Avstrije k Nemčiji, je izjavil zunanji minister Hull, ker je po njenem mišljenju avstrijsko vprašanje prevažno, da bi ga bilo mogoče kar tako rešiti.

Mehiška vlada je zaplenila s posebnim zakonom vse petrolejske vrelce, ki so bile last tujih družb. Vlada bo vrelce prevzela v svojo upravo. Družbe bodo po desetih letih dobile od države nekaj odškodnine, seveda, če ne bosta Amerika in Anglija že prej s silo rešili tega vprašanja, saj znaša samo premoženje angleških družb v Mehiki osem milijard dinarjev.

Ameriški protestantovski škofje so izdali oklic, v katerem obsojajo nacionalistično bombardiranje Barcelone in drugih katalonskih mest. Kadar pa je šlo za bombardiranje po nasprotnih letalih, je svet, žal, njihovega ugovora zamažal.

Filipinski narodni zbor se bo v kratkem sestal v Manili in sprejel zakon, v katerem se Filipini odpovedujejo popolni samostojnosti in hočejo ostati pod varstvom Združenih držav.

Državljanstvo je treba vzeti vsem poljskim Judom, ki so v dneh napetosti med Litvo in Poljsko začeli dvigati svoj denar iz bank in so s tem povzročali zmedo in strah pred vojno. To zahtevajo poljski študentje na svojih zborovanjih dan za dnem.

Italijanske ljudske šole imajo čez 17.000 radijskih aparatov, pri katerih posluša šolske oddaje 2.700.000 učencev. Vsa Italija ima danes čez 800.000 radijskih naročnikov.

Judovski napadalci so v Jeruzalemu napadli in hudo ranili upravitelja slovitve Omarjeve mošeje.

Predsednik francoske republike je včeraj sprejel danskega kralja in ga obdržal pri sebi na kosilu. Zemlja se je utrgala v zlatem rudniku blizu Johannesburga v Južni Afriki. Pri tem je izgubilo življenje veliko rudarjev.

Stalni odbor mednarodnega gospodarskega zaveza je imel včeraj v Rimu sejo. Udeležili so se je zastopniki 71 držav.

Švicarsko sodišče v Curihi je obsodilo na hude zaporne kazni več komunistov, ki so zbirali prostovoljce za rdečo Španijo.

1150 km italijanskih železnic bodo elektrificirali letos. Dela na vseh progah se že bližajo koncu.

Novo, skrajno desničarsko stranko je ustanovilo nekaj poslancev madžarske stranke malih posetnikov, ki so pustili svojega voditelja Eckharda.

Posojilo za državno obrambo bo najela pod pritiskom razmer tudi Norveška, ki teh izdatkov doslej ni poznala. Zbornica je vlado že pooblastila za posojilo.

2000 dunajskih delavcev se je z dvema posebnima vlakoma odpeljalo včeraj na potovanje po Nemčiji.

Med Nemčijo in Brazilijo se je začel spor zaradi nedovoljenega političnega delovanja nemških državljanov v Braziliji, ki je ponekod ogražalo braziljske državne koristi.

Izredno lepo vreme je zavladalo zadnje dni na Baltičkem morju, kjer je opoldne toplomer ponekod kazal 28 stopinj nad ničlo.

Vdova umorjenega avstrijskega kancelarja Dollfusa je dopotovala v švicarsko mesto Lugano, od tam pa je odšla v Freiburg, da bo dala otroke v šole.

Popis prebivalstva v veliki Nemčiji je določen za 15. maja.

Nemška vlada je obvestila Zvezo narodov, da je Avstrija priključena k Nemčiji in da je s tem nehala biti članica Zveze narodov.

Mednarodni kongres za poblajanje gobavosti se je začel v Parizu.

Litvanska vlada je odstopila po sprejemu poljskega ultimata. Predsednik republike pa odstopa ni sprejel, ker bi to utegnulo privedi do notranjih nemirov. Odstop vlade pravi, da se bo Litva le s težavo znašla v novem položaju.

Nov zakon o državljanstvu je izdala češkoslovaška vlada. Po njem ne bodo ženske, ki se poročijo s Čehom ali Slovakom, več dobile državljanstva kar tako, marveč bodo morale posebej prositi zanj. Državljanstvo bodo lahko odslej vzeli vsem državljanom, ki delujejo proti državi in proti njeni obliki doma ali v tujini, in tudi vsem, ki pobegnejo v tujino, da ne bi služili vojakov.

Strašen vihar je divjal na Kaspiškem morju ter porušil več petrolejskih čistilnic in tovarn za ribje konzerve.

Zunanji ministri severnih držav Danske, Finske, Švedske in Norveške se bodo sestali 5. in 6. aprila v Oslu.

Francoske oblasti so odkrile veliko vohunstvo v južni Franciji. Prijelo so več ljudi, ki so kradli vojaške listine in jih prodajali agentom neke tuje države.

Turško finančno odposlanstvo je odpotovalo v London in se bo pogajalo z angleškimi bankami o najetju posojila 10 milijonov funtov. Posojilo bo Turčija rabila za izpopolnitev rudnikov in gradnjo pristanišč.

Trgoeski promet med Italijo in Poljsko je po Beckovem obisku v Rimu zelo napredoval, kakor poročajo italijanski listi

Zahteve naših likovnih umetnikov Soglasno sprejeta resolucija na kongresu v Ljubljani

Ljubljana 22. marca.

Včeraj popoldne so likovni umetniki končali v Ljubljani svoj kongres, ki je trajal tri dni. Na njem so razpravljali o celi vrsti najaktualnejših stanovskih in umetniških vprašanj ter ob zaključku kongresa soglasno sprejeli resolucijo, ki vsebuje med drugim tudi te zahteve:

1. Umetniki se zavedajo, da so dobri odnosi med narodi in pravični odnosi med ljudmi osnova vsake koristne delavnosti, tako tudi likovno umetniške.

2. Materialni in moralni položaj umetnikov je čedalje bolj težaven, to pa zaradi slabe umetniške politike, pa tudi zaradi tega, ker umetniške organizacije premalo delajo. Skrajni čas je, da umetniki sami odločajo o svoji nadaljnji usodi in usodi naše umetnosti.

3. Čimprej je potrebno ustanoviti avtonomne sindikalne organizacije s sedežem v Belgradu, Zagrebu in v Ljubljani. Te organizacije bodo imele nalogo reševati le stanovska vprašanja.

4. Osnovanje osrednjega umetniškega sveta v Belgradu, kakor tudi ustanovitve krajevnih umetniških svetov v Belgradu, Zagrebu in Ljubljani se more koristno in pravilno izvesti samo s sodelovanjem naših umetniških organizacij. Vsa tri likovna središča naj bodo v osrednjem svetu popolnoma enakopravna.

5. Za razvoj domačega umetniškega delovanja so predvsem potrebne velike reprezentativne razstave tujih mojstrov. Te razstave morajo biti ne samo v Belgradu, pač pa tudi v Zagrebu in Ljubljani. Tudi sedanja razstava italijanskega portreta, ki je zdaj odprta v Belgradu, naj bi se prenesele tudi v Zagreb in Ljubljano.

6. Umetniška akademija v Belgradu naj v kratkem dobi svojo zgradbo, zagrebška Umetniška akademija naj se povzdigne na stopnjo fakultete, v Ljubljani pa naj se tudi ustanovi Akademija umetnosti.

7. Ustanove se štipendije za umetniško izpopolnjevanje v zamejstvu, te štipendije pa naj bodo pravično razdeljene na vsa tri kulturna središča v državi.

8. Posebna uredba naj zagotovi zgraditev posebnih umetniških ateljejev v državnih in samoupravnih zgradbah.

9. Likovni vzgoji mladine po naših šolah je treba posvetiti precej večjo pozornost, kakor do zdaj, ta vzgoja pa naj bo v rokah samo absolventov umetniških akademij. Kot obvezen predmet naj se v mestanskih in srednjih šolah uvede zgodovina umetnosti.

10. Da se zboljša težaven položaj likovnih umetnikov, je treba ustanoviti umetniške zdruge, ki naj bi bile proste carine na uvoz umetniških stvari.

11. Vsa javna umetniška dela je treba podeljevati izključno le po javnih natečajih. V vsaki žiriji pa morajo biti zastopniki vseh treh umetniških središč.

12. Vsota, ki jo predvideva državni proračun za odkup umetniških del, je mnogo premajhna. Treba bi jo bilo dvigniti na 500.000 din.

13. Treba bi bilo po zgledu drugih držav dati rodne državne nagrade za najboljša dela, ki bi nagradencem omogočile odhod v zamejstvo, da se tam umetniško izpopolnijo.

14. Umetniki naj uživajo na železnicah in ladjah 75% vožnjo olajšavo.

15. Z zakonom naj se prepove uvoz umetniškega ključa, s katerim je naša država kar preplavljena.

Biti je moralo že proti trem zjutraj. Ugasnil sem luč in skušal zaspati.

Ob nenadnem močnejšem sunku so se zavese, ki so visele pred lino, zamajale močnejše. Spomnil sem se na besede fanta, ki me je pripeljal sem. Skozi lino je lep razgled. Zakaj je govoril o lepem razgledu?

Pokleknil sem na posteljo in odgrnil zavese. Bela svetloba se je razlila po kabini. Vztrepetal sem. Kako lep prizor! Nič ni pretiraval. Pred seboj sem videl vso angleško pomorsko moč.

Debela, gosta megla, ki je bila nastala ob odhodu iz Le Havrea, se je razgrnila čez morje. V mesečini, ki je bila jasnejša ko dnevna svetloba, se je širilo morje v nedogled. Kakor daleč je segalo moje oko, sem videl same ladje.

S pravičnimi medpresledki so tvorile eno samo velikansko črno — nepremično črto. Bilo je, ko da hočete paradirati pred to skromno majhno poštno ladjo. Križarke so se močno gugale. Nedvomno so za nadzorovalno službo porabili Angličani vse starinske in predpoptone ladje, ki se premagale Rusijo pri Hullu in Francijo pri Fashodi. Kakšen pogled morajo nuditi šole one velike in močnejše roparice, ki v tej uri po vseh morjih širijo moč angleškega kraljestva!

Ze te, ki jih vidim ta trenutek pred seboj, vzbujajo v meni spoštovanj in strah. Ena izmed železnih roparic mi je nato pa je iz njene strani šinil ogromen električen žarek po morju, ko da ga hoče pomesti. V rezkem svetlobnem traku sem videl, kako se zibljejo valovi in kako udarjajo drug ob drugem. Nato se je trak

16. Umetniške razstave naj bodo proste vseh državnih in mestnih taks na vstopnice, dalje mestne trošarine ob priliki prevoza umetniških del v posamezna mesta; za domače umetnike naj se dovoli olajšavo carine pri uvozu in izvozu umetniških del iz in v državo.

17. Izvede naj se zavarovanje likovnih umetnikov za primer bolezni, onemoglosti in smrti. Umetniki v tej svoji obširni resoluciji poudarjajo, da vse te njihove zahteve predstavljajo najmanjšo mero listega, kar bi v resnici, če bi se dovolj upošteval pomen njihovega kulturnega udejstvovanja, umetniki že davno morali doseči.

Prihodnji kongres likovnih umetnikov bo v Belgradu leta 1939.

KINO UNION Tel. 22-21

Danes zadnjikrat!

Prekrasni pevski veletim s slavnim baritonistom Aleksandrom Švedom

Njegov model Sestra Marija

Camilla Horn, Paul Javor

V najnovejšem tedniku vidite dogodke ob priključitvi Avstrije Nemčiji!

30.000 din vreden čebeljak pogorel

Dragomelj 21. marca.

Danes ponoči je našo vas razburilo zločinsko dejanje, katerega ne moremo dovolj obsoditi. Malo pred eno po polnoči je bil podtaknjen ogenj pri čebeljaku g. Petra Grčarja iz Dragomlja. Čebeljak je bil takoj ves v plamenih, da ni bilo mogoče misliti na reševanje. Čebele niso imele časa, da bi mogle uiti poginu. Zgorelo je 30 modernih A-2 panjev, ki so vsi kazali, da so zimo izvršno prebili in gospodarju obetali vsaj malo plačila za njegov trud. Uničene so tudi vse priprave ter velika zaloga voska. Vse gotovo v vrednosti nad 30.000 dinarjev. — Vse okolnosti kažejo, da je bil ogenj podtaknjen iz maščevanja nad gospodarjem, ki je znan kot javen delavec, saj predseduje občini Podgorici, in bo menda v tem vzrok obsodbe vrednega dejanja. Brezvestnež je zadel g. Grčarja v živo, saj mu je uničil najljubše — njegove čebele. Želimo, da oblast energično nastopi, da izsledí krivca in tako reši naš kraj pred nadaljnjimi razburjenji.

Obsojen zdravnik

Maribor 21. marca.

Poročali smo v včerajšnjem Slovenskem domu o primeru mariborskega zdravnika dr. Antona Levca. Dne 20. junija lanskega leta je operiral delavko Marijo Groz ter ji je odpravil plod. Pojavila pa so se posledice ter je Grozova čez nekaj dni v sanatoriju umrla. Možu pokojne Grozove je potem ponujal dr. Levca 25.000 din, če ga ne naznani. Proti dr. Levcu se je vršila danes razprava pred malim senatom tukajšnjega sodišča. Razprava je bila tajna, sodba pa je bila izrečena javno. Dr. Levca je bil obsojen na 4 mesece strogega zapor, pogojno na dve leti.

Včeraj nam je tudi koledar potrdil pomlad

Ljubljana, 22. marca.

Človek bi dejal, da prav za prav letos zime še občutili nismo. Nekaj snežink smo res videli od časa do časa v kalni ljubljanski megli, nekajkrat smo se na tihem pridušili nad brozgo, od časa do časa smo slišali na ulici zategle žvižge »premogarjev«. Če bi ne bilo kostanjev in dam, ki z dragocenimi kožuhmi vsako leto opozarjajo svet, da nas je obiskal gost z daljnega tečaja, bi morali skoraj misliti, da doživljamo namesto zime od sile zamudno in dolgo jesen. Ze januarja so po opustošenih, kopnih lokah poginjali prvi zvončki, februar je bil prav pomladansko sončen in gorak, marec je bil vse tri tedne, do včeraj, ugodnejši in lepši kot druga leta konec aprila. Zadnje dni pred »službeno« pomladjo so ljudje že skoraj odložili tudi površnike. Pravo spomladansko razpoloženje je prevzelo duhove, ki so bili začeli že postajati nestrpni v strahu, da bi nas pred koledarsko pomladjo vendarle še utegnili presenetiti zima s snežnim metežem, saj proti njemu nismo bili še sankcionirani z »ortodoksne« in zanesljivim datumom.

21. marec nam je potrdil pomlad

Včeraj je bil prvi »službeni« pomladanski dan. Zdaj smo že na varnem, zima nam ne bo mogla več nagajati, saj je že pomlad. Na ulicah smo opazili nekakšno živahno nastojenje, kakor vsako pomlad, tako so se tudi letos pojavile »nove obleke«; ženske so letos zelo pisane. Ljudje smo že taki: v novi obleki se čutiš prerojenega, in tudi, če zagledaš druge ljudi v »novitetah«, se ti zazdi, da se obetajo boljši časi in da postaja na svetu boljše in lepše.

Veliki proces proti ponarejevalcem 14 obtožencev na zatožni klopi

Maribor 22. marca.

Pred malim senatom mariborskega okrožnega sodišča se je začel danes dopoldne velik proces proti ponarejevalcem denarja in njihovim lahkovernim žrtvam, ki so se dale pregovoriti, da so jih finančiale. Na zatožni klopi sedi niti manj kot

14 osumlencev

ki so vsi doma iz ljutomerske okolice. Glavni krivec je vsekakor stari ponarejevalec Anton Kokot, 48 letni delavec iz Zavrč pri Ptuj. Z njim si deli krivdo 39 letni posestnik Aloiz Turšak iz Polensake pri Ptuj. Poleg teh dveh pa s. zagovarjajo še 52 letni posestnik Miško Matija iz Pavlovcev, 55 letni posestnik Franc Puklavec iz Loperšič, 45 letni posestnik Jakob Vrhovčak iz Pušincev, 42 letni posestnik Vrhovčak iz Grab, 34 letni Stampar iz Presike, 34 letni posestnik sin Franc Pevec iz Strojce vasi, 21 letni posestnik sin Stefan Kuhar iz Melincev, 44 letna posestnica in gostilničarka Marija Kuhar iz Melincev, 25 letna posestniška hčerka Marica Kuhar iz Melincev, 53 letni posestnik in gostilničar Ivan Kuhar iz Melincev ter 39 letni zasebnik Franjo Zgeč iz Strajacev pri Mokrajnih. Kakor že rečeno, sta glavna krivca v tem procesu oba prvoimenovala obtožnica, vsi ostali pa

so njune žrtve

iz katerih sta pod pretvezo, da bosta ponarejala denar, izvajala velike vsote ter sta na njihov račun

Marsikje opaziš pridne roke, ki umivajo šipe; zimska nesnaga in nemarne srage, ki sta jih bila začrtala na okna sneg in dež, morajo preč. Na hodnikih zapaziš posteljino, žimnice, pernice, odeje; pred vrati razno posodo, pohištvo, velike, umazane lonce, leštev, čopiče: v hiši so zidarji in soboslikarji. Če te je včeraj pot zanesla mimo »Stupice« in »Severjaca«, si bil lahko priča obilnemu prometu, ki sta ga bili včeraj deležni ti dve trgovini. Kmetje so prišli, da obnove in nakupijo poljsko orodje, kar ga potrebujejo; prišli so tudi po semena. Včeraj so dobro poslovali tudi drevničarji; ekoraj na vsaki ulici si lahko srečal delavno oblečenega človeka z dežele: nosil je s slamo ovite sadike. Delo na polju in v sadovnjaku je tik pred dumi. V opoldanskem odmoru si lahko tudi zapazil, da se na raznih terasah in ravnih strehah že sončijo »nigrofilije«.

Zvezda, Tivoli in drugi „zeleni“ kraji

S pomladjo se prikažejo tod tudi zelene klopi, in ko se prikažejo klopi, se prikažejo tudi penzionisti. Posled dan za dnem pretresajo razne notranje in zunanje politične senzacije: zdaj je bera posebno obilna, »hakenkraj« straši... V Tivoliju se pojavljajo vozički, najmlajši Arčiji pretresljivo vekajo, malo starejši že delajo iz peska police in uhajajo mamicam ter guvernantam na travo, odkoder jih preganjajo skrbni čuvaji mestne občine. V poznem dopoldnevu oživi promenada: licejke, gimnazijci, realci, akademiki, uradniki — vse kar sama ponese noga tja proti Tivoliju. V manj znanih parkih na periferiji pa možujejo brezposelni, ki so tudi veseli prvega pomladanskega dne. saj se jim obetajo boljši časi: zdaj bo že od časa do časa kanilo kaj malega zaslužka.

manjkal denar

ter sta se začela ozirati okrog za lahkovernimi ljudmi, ki bi jima šli na njune spretno nastavljene limanice. Kokot se je najprej obrnil na Miško Matijo, ki je zopet govoril a Puklavcem in oba sta dala denar, Miško 500 din, Puklavec pa 1000 din, Kokot in Turšak sta izjavila, da bosta začela ponarejati pri Puklavcu, ki ima priprave prostore. Ker pa za nabavo materiala denarja še ni bilo zadosti, sta pritegnila še Jakoba Vrhovčaka, ki jima je izročil 800 din. Nato so se zmenili, da bodo v Zagrebu kupili stroj za ponarejanje in res so se vsi odpeljali v Zagreb. Tu je Puklavec izročil Turšaku zopet večje vsote, ki so jih zbrali Puklavec, Miško in Vrhovčak. In sicer je dal Puklavec 1200 din, Miško in Vrhovčak 1300 din. Vendar pa stroja v Zagrebu niso kupili.

Novi kal'ni pada'o v mrežo

Vse do božiča 1937 so se vlekli pregovori za nabavo stroja Proti božiču je prišel Kokot zopet k Vrhovčaku ter ga je začel pregovarjati, naj se zaveza le nadaljuje, ker so že toliko denarja vtaknili v podjetje. Vrhovčak ga je potem seznanil s svojim bratom Ivanom. Sklenili so nabaviti stroj v Mariboru. Odpeljali so se tja ter je Ivan Vrhovčak izročil Turšaku zopet znesek 2000 din za nabavo opalografa in še 2000 din za kritje stroškov. Opalograf so kupili ter ga je Vrhovčak Jakob shranil na svojem domu. Čez nekaj časa je začel Kokot z izdelavo 1000 dinarskega bankovca, katerega pa ni izgotovil, ker so mu zopet »zmanjkale kemikalije«. Zaradi tega je zainteresiral za ponarejanje še Avgušina Pihlarja ter ga je pregovoril, da je obljubil prispevati 6000 din. Kokot pa je pridobil še Jakoba Stamparja. Pihlar je izročil na račun 1800 din. Kokot je dobil nato še posestnika Zgeča, katerega je drugim predstavil kot strokovnjaka za vodni tisk. Opalograf so potem prenesli k Pihlarju, po kemikalije pa je šel Turšak v Avstrijo. Kokot pa je potem pridobil še Kuharjeve v Melincih, katere so zopet pridobili, da so podprli podjetje z večjo vsoto denarja, in sicer je izročila Kuhar Marija Kokotu 1800 din. Pozneje pa je Kokot od Marije Kuhar še izvil 200 din, za katere ji je izročil star nemški bankovec brez vrednosti, glaseč se na 1000 mark. Kokot je potem napravil dva negativna bankovcev od 500 din. Takrat pa so prišli orožniki ponarejevalski komisiji na sled ter so jih kmalu vse položili in zaprli.

Vsi taji jo svojo krivdo, vendar so dokazi zlasti za glavna osumljenca zelo prepričevalni. Razprava ob času poročila še traja.

Gozd v plamenih

Maribor 21. marva.

V gozdu posestnice Alojzije Vračko v Selnici ob Dravi je nastal požar, ki je povzročil veliko škodo. Posestnica gozda je požigala suho travo na robu njive, katere se drži gozd. Zaradi vetra pa je ogenj zanesel tudi v gozd, kjer je začelo goriti listje. Ogenj se je naglo širil po gozdu ter so ga elniški gasilci jedva po triurnem napornem delu ugasili. Zgorelo je 17.000 kvadratnih metrov gozda ter je škoda velika.

Pierre Bénéit:

VELIKI JEZ

Roman iz irskih bojev za svobodo

14

nenadoma obrnil proti nebu. V silni višini je zasledoval jato nočnih nebesnih ovčic.

Med temi nepremičnimi odreveneli orjaki je mrgolelo in brnelo polno strahovitih morskih živalic, od rušila do torpedovke. Bil sem komaj kakor uro na svojem opazovališču, pa sem že naštel več ko petdeset teh malih nestvorov. Bili so svetlejši ko morje in silno hitri, podobni gosencam, ki gomaze.

Ko sem jih tako opazoval, se mi je zdelo, da se potapljaajo. Toda nenadno so se spet prikazali nekje daleč, pa spet izginjali. To, kar sem opazil na levi strani ladje, sem opazil tudi na desni. Slika je bila na obeh straneh enaka. Na obeh straneh se je širila ograja teh velikanskih stražarjev.

Cepprav Anglija te ure ni pokazala svoje vojaške sposobnosti v žalostnih francoskih strelskih jarkih, je vendar vsaj na morju, od koder ji je pretila neposredna nevarnost, že prvi dan dokazala svojo veliko vojaško umetnost.

S čelom naslonjen na steklo sem opazoval, premišljal in računal, koliko milijonov in milijonov ton jekla je bilo treba prekovati, koliko dela in koliko potu je preteklo, da je mogla Anglija ustvariti kaj take ogromnega. V tej minuti mi je bila šele popolnoma jasna brezmejna blaznost Ircev,

prijatelj gospoda Térencea. »Misel,« je rekel, »misel, ah, kaj more narediti misel proti taki peklenški železni premoči! Kaj naj naredi svetlo-lasa devica, privezana na skalo, okoli katere neprestano krožijo ognjeni zmaji in z železom okovani morskí volkovi.

Nadaljna vožnja proti zahodu nam je nudila zopet in zopet novih bojnih ladij.

Ne vem, kako pozno je moralo že biti. Premagala me je utrujenost in zaspal sem. Ko sem se zbudil, sem slišal namesto rahlega šumenja vode, silovit hrup rožljajočih verig in zabojev, ki so jih valili po mostičku. Bili smo v Southamptonu.

Moj prvi pogled je meril na posteljo doktorja Grütlija. Bila je že prazna. Moj sopotnik je zapustil kabino, ko sem se spal.

V tem trenutku sem vztrepetal po vsem telesu. Nenadoma sem se spomnil na tisto, kar sem iskal ves sinočnji večer, ko sem prebral doktorjevo ime na kovčegu. Da, zares, ko sem se spomnil imena Grütlija, se nisem motil! Ni minilo niti osem dni, kar sem bral to ime v Narodni knjižnici, ko sem preučeval dela gospoda Gé-rarda. S strahom sem se spomnil na njegov naslov: doktor Stanislav Grütli, profesor keltskega jezika in književnosti na vseučilišču v Lausanni.

Vedel sem, da ni na vsem svetu

s profesorjem Gérardom vred niti deset profesorjev za keltsčino. Če sem že v začetku svojega potovanja naletel na enega teh desetih, mi mora pač vsakdo priznati, da me je spremljala prav posebna smola. Bilo mi je tudi nemogoče dvomiti, da profesor Grütli ne bi bil član komisije, v kateri sem si tudi jaz protipravno prilastil veliko nalogo, da zastopam Francijo. Ziveti bom moral torej dva meseca poleg tega velikega učenjaka! Kakor hitro bo zvedel, da je med člani komisije profesor za keltsčino, me prav gotovo ne bo zgrešil... Osupel in čisto hrom sem obstal v svoji kabini. Prav gotovo ni še nikdar pristal v Angliji Francoz, ki bi bil bolj radoveden, ko jaz to jutro.

Potni načrt, ki mi ga je sestavil gospod Térence, je bil točen. Ladja, hoteli, vlaki, vse je bilo urejeno, vse že vnaprej določeno. Čim dalje sem se vozil, tem brezskrbnejši sem bil. Začel sem že misliti, da so bile moje skrbi sploh odveč. Niti v vlaku, ki me je peljal iz Southamptona proti Fishguardu, niti na ladji, s katero sem pristal v Corku, nisem zapazil vkljub natančnemu iskanju platnenega potnega kovčka in rdečih škornjev dr. Grütlija. Čemu naj bi se ves svet kar na mah zanimal za irske zadeve. Prepričan sem bil, da je dobri dr. Grütli to uro v Oxfordu ali Cambridgeu, ali pa še rajši v Glasgou, kjer so l. 1910. ustanovili stolico za galsko književnost.

Domisljal sem si, da bom ob prihodu na irska tla posebno razburjen. Toda strah, da bi utegnili srečati tega strašnega profesorja, mi je ubil vse razburjenje.

Glavna dejanja avstrijske žaloigre od oktobra leta 1918 do marca 1938

11. oktobra 1918. — Razpust avstro-ogrsko monarhije.
30. oktobra 1918. — Osnovanje avstr. republike.
12. novembra 1918. — Na pobudo socialdemokratov je sklenjena združitev z Nemčijo.
16. februarja 1919. — Prve volitve pod novo začasno ustavo.
4. marca 1919. — Skupščina se na shodu odloči za združitev z Nemčijo.
10. septembra 1919. — Senžermanska (Saint-Germain) pogodba, čl. 88, prepoveduje združitev Avstrije z Nemčijo.
1. oktobra 1920. — Razglasitev nove zvezne ustave.
Od 1. 1922 do 1927. Popravljanje in utrjevanje avstrijskih notranjih zadev, ustanovitev Heimwehra in socialističnega Schützbanda.
Julija 1927. — Socialistični poulični boji na Dunaju.
19. marca 1931. — Nemčija in Avstrija skleneta carinsko pogodbo, zoper katero pa se upro velesile in mednarodno sodišče v Haagu.
1932. — Društvo narodov v svojem lozanskem zapisniku zajame neodvisnost Avstrije.
Junija 1932. — Nastop Dollfusove vlade.
1. aprila 1933. — Dollfuss obišče Mussolinija v Rimu.
30. okt. 1933. — Napad na Dollfusa na Dunaju.
12. febr. 1934. — Vestaja socialistov na Dunaju, pa jo Dollfuss uduši.
6. marca 1934. — Nacisti strahovito vpijejo po dunajskih ulicah.
Od 15. marca do 15. maja 1934. — Nacistično strahovladje na Dunaju in po vsej Avstriji.
17. marca 1934. — Avstrija, Ogrska in Italija podpisajo pogodbo o zajamčenju avstrijske neodvisnosti.
1. maja 1934. — Objavljenje nove krščanske korporativne ustave.
25. julija 1934. — Nenaden nacistični poskus priti na vlado, umor Dollfusa, ki ga takoj nasledí Schuschnigg.
27. sept. 1934. — Francosko-angelsko ponovno zatiranje avstrijske neodvisnosti.
7. januarja 1935. — Francosko-italijansko zatiranje jamčenja avstrijske neodvisnosti.
3. febr. 1935. — Tretja francosko-angelska deklaracija za jamčenje avstrijske neodvisnosti.
14. aprila 1935. — Konferenca Anglije, Francije, Italije v Stresu; jamčijo za avstrijsko neodvisnost.
Junija 1936. — Obnovitev obvezne voj. službe.
12. febr. 1938. — Schuschnigg obišče Hitlerja v Berchtesgarnu in mu obljubi, da sprejme v svojo

vlado Seyss-Inquarta, pod pogojem, da mu Hitler zajame neodvisnost Avstrije.

7. marca 1938. — Schuschnigg zapove plebiscit.
11. marca pa se umakne nemškemu pritisku in prepušči svoje mesto Seyss-Inquartu.

12. marca 1938. — Nemčija zasede Avstrijo.

Prvi dunajski lepaki, ki delajo reklamo za Hitlerja, da bo 10. aprila, ko bo v Avstriji plebiscit, čimbolj prepričevalno zmagal.

Zamotana oporoka s 4760 dediči Dediči — vsi sorodniki do dvanajstega kolena nazaj

V majhnem flandrijskem mestu v Belgiji je živel stara, a bogata žena. Živela je skromno, osamljeno, pobožno življenje. Ko je imela 83 let, je poklicala notarja in mu narekovala svojo zadnjo voljo.

Iz njenega premoženja naj se izplačala 500 maš za pokoj njene duše, ki naj se opravljajo 10 let. Vse premoženje — čez 5 milijonov frankov — naj si razdeli njena dva brata in nečak. Po smrti njenih bratov pripada vse premoženje nečaku; če pa bi še on umrl, postavljamo za dediče vse svoje krvne sorodnike do 12. kolena.

Ce bi le malo pomislila ali slutila, kakšno zmedo bo napravila s svojim zadnjim stavkom! Brata sta namreč še pred njo umrla, nečak pa je zginitil neznano kam. Bil je podjeten pustolovec, imel je toliko denarja, da je šel v Anglijo, nato v Ameriko, pa tudi tam ni zdržal dlje kot tri leta. Pod tujim imenom je odjadril proti evropskim, prostranim puščavam Avstralije, proč od ničvredne, pokvarjene in pohlepne civilizacije in od takrat se je zgrubila vsaka sled za njim.

Tako je prišel v poštev zadnji stavek oporoke. Ko pa je notar videl, kako ogromno delo ga čaka, če hoče preiskati rod celih 12 stopenj nazaj, si je kratkotalno mislil, da je bila pokojnica prismojena in se polastil njenega premoženja.

Na vseučilišču v Louvainu pa živi znani profesor prava Schicks, bližnji sorodnik pokojnice. Ta je torej prišil sodnijo, da oporoko resno vzame v roko in jo vestno izvrši. Toda iskati sorodnike

po vsem svetu in za več stoletij nazaj! Kdo pa je že kaj takega videl! To bi vendar pomenilo pravcato revolucijo v sodstvu, sodniki naj bi nenadoma postali učenjaki, ki neumorno brekajo po stoletnih zarjavelih listinah in iščejo neznana imena. No, do zdaj so jih našli 4760, kakšen bo pa konec, je še vprašanje.

Že 345 krat skočil z letala

10 km v treh minutah je »preletel« neki francoski letalec. Skočil je iz letala v višini 10.700 m ter odprl padalo šele 90 metrov nad zemljo. To-like hladnokrvnosti je zmožen seveda samo človek, ki je takega padanja zelo dobro vajen. Letalec, ozir. padalec James Williams, sedanji svetovni prvak v padanju, je svojega posla gotovo vajen, saj je skočil že 35-krat iz letala. Za svoj skok je bil tudi primerno opremljen: na obrazu je imel masko, da mu pad ne bi vzel sape; na rokavu je imel pritrdjene razne naprave, ki so mu točno kazale, v kateri višini se nahaja. Časnikarjem je povedal, da se je za svoj skok pripravil že dve leti, da je med padanjem čisto mirno dihal skozi svojo masko, dobro pazil na kazalo višinometra, moral zbrati vso svojo voljo, da se ni onesvestil in mirno odprl padalo, ko je bil že 90 metrov nad zemljo, ker njegov ruski tekmeč v skakanju oziroma padanju, ga je odprl že pri 200 m.

Kako se je bivši min. Eden tolažil po padcu

Vsem je še v spominu dramatični odstop bivšega angleškega zunanjega ministra Edena, po katerem se je smer angleške zunanje politike spremenila ter krenila na docela nova, Edenovim nasprotna pota. Eden je bil na svojo odgovorno službo nadvse ponosen — kako tudi ne, saj je bil v zadnjih sedemdesetih letih najmlajši zunanji minister angleške svetovne države! Ni čuda, da ga je odstop zadel — prišel je prav za prav čez noč pred njuno, da se svoji službi odpove zaradi državnih koristi, ki so v vodstvu zunanjega ministrstva zahtevale drugega človeka.

Kako je ponosni in visoki Anthony Eden prenesel ta udarec?

O tem poroča »Daily Mail« takole:

»Anglija je prebredla še eno državno krizo. To je bil odstop zunanjega ministra Edena, ki je prinesel običajna razburjenja v obeh zbornicah. Kadar se v Londonu odigravajo važni politični dogodki, se množice ljudi zbirajo pred hišami politikov, ki so z njimi v zvezi. Tako je bilo tudi zdaj. Po Edenovem odstopu se je ogromno radovednežev, pristašev, časnikarjev in fotografov

zbralo pred Edenovim domom v Mayfairu. Po govoru v poslanski zbornici se je Eden odpeljal nemreč naravnost domov. Širile so se vesti, da bo takoj odšel v tujino, da bo storil to ali ono. Toda nihče ni vedel, kaj natančno se bo zgodilo.

Kmalu po vrnitvi domov se je Eden pokazal na vratih, spremljala ga je žena. Brez besede je sedel v avto in se naglo odpeljal. Časnikarji so seveda takoj krenili za njim. Izvedeti, kam je bivšega angleškega zunanjega ministra držala prva pol po odstopu, je vendar bilo nadvse važno. Edenov avto je drvel po ulicah, za njim pa procesija časnikarskih lovecv in svojih vozil.

Nenadno je avto obstal. Ne pred postajo, ne pred kakim klubom, ne pred stanovanjem kaknega vplivnega politika, marveč pred... Gaumontovim kinom, kjer so tiste dni kazali z velikim uspehom ameriški film »Podmornica D-1«.

Tako dandanes prenašajo in pozabljajo politiki svoje poraze...

Švicar Fritz Steninger, ki odhaja peš na 20.000 kilometrov dolgo pot iz Švice v Tokio na Japonsko, kjer bo leta 1940 nastopil pri olimpijskih igrah.

Programi Radio Ljubljana

Torek, 22. marca: 11 Solška ura: Knjige — moje prijateljice (g. Oskar Hudales) — 12 Pisano polje (plošče) — 12.45 Poročila — 13 Napovedi — 13.30 Vesel opoldanski koncert (Radijski orkester) — 14 Napovedi — 18 Koncert lahke glasbe (Radijski orkester) — 18.40 Kapitalizem in judovska miselnost (g. Fr. Terzaglav) — 19 Napovedi, poročila — 19.30 Nacionalna ura: Piter Vitozovič (dr. Viktor Novak, univ. profesor) — 19.50 Zabavni zvočni tednik — 20 Rimski Korzakovi in Rahmaninov (plošče) — 20.15 France Bevk: Krivda, drama (člani radijske igralske družine) — 22 Napovedi, poročila — 22.15 Zvoki za oddih (Radijski orkester).

Drugi programi

Torek, 22. marca. Beograd: 20 Vokalni koncert — 20.30 Komorna glasba — 21.45 Plesna glasba — 22.30 Violina — Zagreb: 20.30 Violina — 21 Zabavni koncert — 22.30 Plesna glasba — Dunaj: 19.30 Izmenjava programa med Švedsko in Dunajem — 20.50 Igra — 21.45 Hrvške pesmi — 22.20 Kvartet — Budimpešta: 21.10 Orkestralni koncert — 24.10 Ciganski orkester — Rim-Bari: 22.15 Orgle — Praga: 20 Opereta »Cigan baron« — Varšava: Zabavni koncert — 22 Plesna glasba — Sofia: 19.30 Vojška glasba — 20.30 Narodna glasba — 22.45 Ruske romane — 23.15 Lahka in plesna glasba — Berlin: 15.15 Po ipi sinji Do avli — 20 Zabavna glasba — 20.30 Simfonični koncert — Königsberg: 20 Opereta — Köln: 20 Zabavna in plesna —

Veliki Klek na Koroškem, najvišja gora sedanje Velike Nemčije. Visoka je 3.798 m. Do zadnjih avstrijskih dogodkov je bila najvišja nemška gora Zugspitze (2.963 m). Spodaj božja pot Sveta Kri na Koroškem, kamor pogosto romajo naši Korošci in drugi verni Slovenci.

ROBERT LORD

POD ČRNO KRINKO

39

Čim je ravnatelj zagledal Cliffa, je hitro vstal in mu šel ljubeznivo naproti.

»Torej, govorite...«

»Toda, kaj se vam, gospod ravnatelj, tako zelo mudi?«

»Ne bi rad, da bi še naprej slepomišla. Vprašam vas, ali bom sprejet v Ku-Klux-Klan, kjer ste tudi vi član...«

»Kako pa vendar veste, da sem jaz član takšne tajne organizacije...?«

»Bavim se takole včasih s čarovnijami, pa so mi duhovi zadnjič nasvetovali, naj se obrnem na vas...«

»Salite se pa res radi, gospod ravnatelj...« se je nasmehnil Cliff. V njegovih očeh se je zlovesče posvetilo.

»Zadnjičkrat vas vprašam: Da ali ne...?«

Cliff se je iz previdnosti obrnil. Ko se je prepirčal, da sta sama v sobi, je napol potihlo dejal Jerryu Mendorju:

»Torej, dobro. Pridite nocoj v bar »Ofelia« na koncu ulice številka 7. Nikar ne pridite s svojim avtomobilom, pač pa se vsedite na avtobus. Oblecite svojo staro obleko, da ne bo kdo mislil, kako ste visok gospod. Tam vas bom počakal ob desetih. Vse drugo boste že se vse zvedeli. Toda, vse samo pod enim pogojem: ne povejte nikomur, kam greste nocoj. To je zelo važno... Bomo že pazili na to, da vas ne bo nihče zasledoval ali vas celo spremljal. V tem primeru pa, če koga določite za spremljevalca, napišite oporoko,« je opozarjal Cliff in se nasmehnil.

Ravnatelj je stisnil Cliffu roko ter dejal:

»Bodite brez skrbi, tovariši! Ravnal se bom po vaših navodilih. Ne maram, da bi me kdo spremljal, oporoke pa tudi ne nameravam še pisati...«

»Torej točno ob devetih v baru »Ofelia«. Če me ne bi bilo še tam, me malo počakajte.«

Cliff je odšel. Po dolgih hodnikih si je mel roke od veselja.

Na dvorišču se je Cliff takoj dobil z Mikejem Groganom in Edom.

»No, kaj si tako vesel, Cliff?« ga je vprašal Mike Grogan.

»Bil sem pri ravnatelju. Prosil sem ga, naj mi poviša plačo... Zdi se mi, da mi je obljubil...«

»Srečo imaš. Mene je pred nedavnim zavrnil,« je dodal Ed.

»Halo, Frank!...« je zaklical Mike, ko je zagledal Franka, da se bliža. »Pojdi malo k nama. Kaj misliš, da zdaj ne smeš več govoriti z nami, če si nadzornik.«

»Po krivici me obsojate, Mike,« je dejal Frank, ki je že prišel bližje in se vsedel k njim k tovarniškemu zidu. »Imam precej opravka in skrbi. Če bi bil vedel, kakšno odgovornost ima nadzornik, ne bi sprejel tega mesta...«

»Pa imaš zato nov avtomobil in višjo plačo, prijatelj. Za to se vendar splača delati malo več.«

»Frank, si kaj mislil na to, o čemer sva včeraj govorila?« je vprašal Ed.

Kaj naj vendar premišljuje... Prosil si me, naj ti bom pri poroki za pričo. Saj je to vendar zame in za Ruth le čast...«

»Lahko bi tudi mene povabil v svate, Ed,« se je oglašil Cliff.

»Saj bomo imeli svatbo kar doma v družini,« se je hladno opravičil Ed.

»Ti, Cliff, ti ga malo preveč rad srkaš. Kaj bo pa za mene ostalo,« se je pošalil Grogan.

»Včeraj smo sklenili, da bo poroka čez dva meseca. Imaš še precej časa, da mi kupiš lepo darilo...«

»Lahko si srečen, Ed, ko se boš poročil z Mikejevo hčerko. To ti je zlato dekle...« je hvalil Frank.

»Kakršen oče, taka hči!« se je razkoračil Mike.

Spet so se oglašile sirene. Vsi so hiteli v tovarno. Stroji so spet zabrnili. Ozračje se je treslo. Delo je imelo slavje... Frank je svoj posel končal. Hodil je od stroja do stroja.

Ko je prišel do Cliffa, ga je ta še enkrat opozoril:

»Zvečer ob desetih pri jezeru...«

»Je še kak drug ukaz?« je prav tako hitro vprašal Frank.

»Vsakdo mora prinesiti s seboj orožje in obleko. Lepo bo... Poglej malo moj stroj, da ne bi bilo tako sumljivo, zakaj se razgovarjava. Lahko me tudi malo ozmerjaš, če hočeš...«

Frank je res takoj začel pregledovati Cliffov stroj. Brž je našel napako in se je precej glasno znesel nad Cliffom, zakaj je tako površen...

Ko je Frank odšel, se je Cliff posmešnil za njim in obrežnil; da so lahko slišali vsi:

»No, no, kako se ta naš nadzornik dela važnega... Zdi se mi, da je malo prismojen.«

Po delu se je na sto in sto malih avtomobilov zapodilo skozi široko odprta tovarniška vrata. Brž so se porazgubili na vse strani.

Frank je v svojem novem avtomobilu hitro vozil proti domu. Takoj za njim pa sta bila Mike Grogan in Ed.

Na Bowery Hillsu je bilo vse tiho in mirno, kakor ponavadi. Žene so pričakovale može z dobro večerjo. Betty se je vsa srečna pomenkovala z Edom. O marsičem sta morala govoriti. V dveh mesecih naj bi bila poroka. Domenila sta se tudi, da bosta po poroki nekaj časa stanovala pri Groganovih.

Samo ta razlika naj bi bila, da bi se Ed in Betty preselila v veliko sobo v prvem nadstropju, kjer je zdaj stanovala Betty sama.

Tudi Groganova gospa je imela te dni toliko skrbi kot še nikoli prej. Ni kar tako lahko možiti hčer. Se težje pa jo je omožiti tako, da bodo vsi zadovoljni. Vse je tako kazalo, da bo gospa Groganova kot tašča kar izjema. Res je imela Eda zelo rada.

Tudi stari Meki ga je imel rad, Betty seveda, pa še najbolj... Vse se je kar topilo od same ljubezni... Nade za bodočnost so bile kaj lepe...

Ruthi se je tudi dobro godilo. Imela pa je vendar dela in skrbi z Buddyem, ki je vsaj vsak teden enkrat prisopil domov ves razcapan in potolčen, seveda vselej kot zmagovalec. Nadebudna mladina njegovih let je imela svoje bojišče za zadnjimi hišami Bowery-Hillsa.

Tudi Frank se je precej spremenil. Prav pogosto je zvečer zahajal na seje v klub. Ruth se je hitro navadila na to, da bila zvečer sama doma. Sicer pa je bil Frank do nje dober in ljubezniv. V hiši je bilo blagostanje. Imeli so več denarja. Laže so plačevali obroke za hišo, nabavili pa so si tudi precej novih stvari...